

Pestprotocol Basisschool de Horizon, Te Heerlen

Opgemaakt op 26-1-2017

Door: Gedragsspecialisten, Sanne Habets en Carla Vanderheijden

Inhoud

- Het belang van een anti pest protocol.
- Uitgangspunten van onze school ten aanzien van pesten.
- Wat wordt onder pesten verstaan?
- Hoe herken je de signalen?
- Wat doet de school aan preventie?
- Wat doen we wanneer we signalen ontvangen van pestgedrag.
- Wat wordt er van ouders verwacht?
- Wat wordt van de leerkracht verwacht?
- Wat wordt van de pester(s), gepesten en de zwijgers verwacht?
- Waar kun je je melden?
- Bijlage 1: Stappenplan pesten
- Bijlage 2: Stappenplan verbaal/ fysiek geweld

Het belang van een anti pest protocol.

Binnen de visie van onze school hebben wij dit als volgt verwoord: “Alle kinderen kunnen zich in hun basisschool periode in een veilige omgeving individueel zo compleet mogelijk ontwikkelen. Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen stellen wij alle kinderen in de gelegenheid om met plezier naar school te gaan”. Pesten kan deze stelling negatief beïnvloeden. Daarbij heeft onderzoek uitgewezen dat pesten grote gevolgen kan hebben in het welbevinden van de mens. Als school vinden wij het belangrijk dat dit protocol bijdraagt aan een gezond en veilig leer- en leefklimaat voor nu en de toekomst.

Uitgangspunten van onze school ten aanzien van pesten.

Pesten is een probleem, de school is wettelijk verplicht pesten aan te pakken en te voorkomen. De school wil dat iedereen zich veilig voelt en door positief gedrag en omgaan met elkaar te stimuleren. De school treedt direct op als er gepest wordt op basis van dit protocol.

Wat wordt onder pesten verstaan?

Pesten kan op verschillende manieren gebeuren:

1. Lichamelijk pesten
 - Duwen
 - Slaan
 - Opzij duwen
 - Dreigen met geweld
 - Bang maken
 - Een tik geven
 - Schoppen

- Met iets naar iemand gooien
- Iemand zonder reden aanvallen
- 2. Pesten met spullen
 - Andere kinderen dwingen om bepaalde dingen aan hem of haar te geven.
 - Tegenover andere kinderen bepaalde rechten opeisen. (bijvoorbeeld zeggen; 'hier spelen wij altijd'.)
 - De spullen van andere kinderen kapot maken of kwijt maken.
- 3. Pesten met woorden.
 - Iemand beledigen of uitschelden
 - Iemand belachelijk maken of voor gek zetten.
 - Iemand met opzet in verlegenheid brengen.
 - Iemand in zijn of haar gezicht uitlachen
 - Op sociale media iemand uitschelden
- 4. Pesten door buiten sluiten of negeren.
 - Gewoon weglopen van iemand die wil spelen.
 - Tegen een kind zeggen dat hij of zij weg moet gaan.
 - Gewoon niet luisteren naar een ander kind, bijvoorbeeld door je handen over de oren te doen.
 - Net doen alsof je een ander kind niet ziet of gewoon niet tegen dat kind willen praten.
 - Nare gebaren maken, bijvoorbeeld de neus dicht houden als iemand langs loopt.
 - Tegen andere kinderen zeggen dat ze alleen mee mogen doen als ze eerst bepaalde dingen doen die ze eigenlijk helemaal niet willen.
 - Dreigen dat een ander kind iets niet meer mag, als hij of zij niet doet wat er gezegd wordt.
 - Op sociale media iemand buiten sluiten door hem of haar bijvoorbeeld niet bij de groepsapp van de klas toe te voegen.
- 5. Pesten als het gepeste kind er niet bij is.
 - Tegen de andere kinderen zeggen dat ze met een bepaald kind niet mogen spelen.
 - Roddelen of lelijke dingen zeggen over andere kinderen. (ook digitaal)
- 6. Digitaal pesten.
 - Dreigen via sociale media.
 - Foto's en filmpjes bewerken of ongevraagd foto's online zetten.
 - Wachtwoorden en credits stelen en misbruiken.
 - Haatprofiel aanmaken.

Hoe herken je de signalen?

- Constateren van bovenstaande gebeurtenissen.
- Leerlingen met zwakke, onzekere lichaamshouding.
- Leerlingen die zich terugtrekken. (timide gedrag)
- Leerlingen die zich sterker manifesteren; Brutaler en agressiever.
- Leerlingen die zich afzonderen/alleen zitten.
- Leerlingen die lang in het lokaal blijven dralen.
- Leerlingen die spullen kwijt zijn.
- Leerlingen waarvan spullen kapot zijn.
- Sociaal onhandig gedrag vertonen.

- Schrikkerig gedrag achter de computer of telefoon.
- Kinderen die met een bijnaam genoemd worden.
- Leerlingen die vaak de schuld krijgen.

Deze lijst kan nog verder worden uitgebreid; je kunt het zo gek niet bedenken, leerlingen maar ook volwassenen hebben het bedacht. Leerkrachten en ouders moeten daarom alert zijn op de manier waarop kinderen met elkaar omgaan en duidelijk stelling nemen wanneer bepaalde gedragingen hun norm overschrijden. Elk signaal van pesten dient serieus genomen te worden.

Wat doet de school aan preventie?

- Wij hanteren de principes van SW-PBS op onze school waarvan wetenschappelijk is aangetoond dat het een preventieve werking heeft ten aanzien van Pesten.
- Wij hanteren drie waarden binnen onze school die als basis dienen voor een veilig school klimaat.
 - o Wij zorgen goed voor onszelf.
 - o Wij zorgen goed voor de ander.
 - o Wij zorgen goed voor de omgeving.
- Elke week besteed de leerkracht 30 minuten aan Sociaal emotionele ontwikkeling in de klas. De methode: "Goed gedaan", is hierbij ondersteunend.
- Tijdens de nationale week tegen pesten, wordt elke dag aandacht geschonken aan het thema pesten.
- De leerkrachten en leerlingen zijn op de hoogte van dit pestprotocol.
- De leerlingen kunnen via het stappenplan dat zichtbaar ophangt in de school, zien wat ze kunnen doen wanneer ze pesten signaleren.
- Het voorbeeld van leerkrachten (en thuis de ouders), is van groot belang. Er wordt minder gepest in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaardt en ruzies niet met geweld worden opgelost maar besproken.
- De school heeft twee gedragsspecialisten.

Wat doen we wanneer we signalen ontvangen van pestgedrag?

Signaleren leerlingen, leerkrachten, ouders, omstanders of andere medewerkers van de school pestgedrag op school dan is diegene verplicht dit te melden aan de betreffende leerkracht, gedragsspecialist, Intern begeleider of vertrouwenspersoon. De ontvanger beslist, afhankelijk van de situatie, of er een gesprek met de leerkracht of leerling volgt. De leerkracht kan onderdeel zijn van de pestsituatie.

Situatie helder krijgen door een gesprek met de gepeste.

Medeleven tonen aan de gepeste, luisteren en vragen stellen. Er is nog geen sprake van een schuldvraag. Dit wil zeggen dat steun geboden wordt en gebeurtenissen in kaart worden gebracht. De leerkracht doet geen normatieve uitspraken over het gedrag van het slachtoffer of over dat van de pester en meeloper. Het slachtoffer kan rekenen op hulp van de leerkracht, gericht op weerbaarheid en zelfvertrouwen. Als het helpend is voor het

slachtoffer kan het gesprek bijgewoond worden door een steunende klasgenoot. Nagegaan zal worden wat dient te gebeuren om zo snel mogelijk een veilige omgeving te realiseren. Van dit gesprek wordt een kort objectief verslag gemaakt in eduscope waarin ook de vervolgstappen worden gezet.

Vervolgstappen kunnen zijn:

Binnen een week voert de persoon die ook het gesprek met de leerling heeft gevoerd een gesprek met de pester en een apart gesprek met eventuele meelopers. Ook dit is een gesprek zonder schuldvraag. Dat wil zeggen dat er alleen gesproken wordt over het mogelijke effect van hun gedrag op het slachtoffer. Het doel van dit gesprek is om het inlevingsvermogen te vergroten, afspraken te maken over het gedrag in de toekomst en het maken van een vervolgspraak.

De vervolgspraak is met de pester en gepeste. Ook dit is weer een gesprek zonder schuldvraag. Er wordt alleen gesproken over het gebeurde zonder oordelen; alleen over hoe het is ervaren door beide partijen. Er wordt toegewerkt naar afspraken over het gedrag (van nu af aan) en het maken van een vervolgspraak om na te gaan of de afspraken worden nagekomen. De pester krijgt, als deze zich niet houdt aan de afspraken, nog één kans om zijn gedrag te verbeteren. Gebeurt dit niet dan worden de ouders binnen een week op de hoogte gebracht van de problemen.

Consequenties

Als er na het gesprek met pester en gepeste geen verbetering zichtbaar is dan volgt na de laatste waarschuwing de stap uit het stappenplan. Zie bijlage 1.

Follow up

Na een maand na het laatste gesprek volgt er een laatste gesprek met pester en gepeste om te bespreken of het pesten is gestopt. Is dit niet het geval dan worden ouders uitgenodigd om samen met directie en leerkracht afspraken te maken over de handelwijze van de pester. Ook kan er gesproken worden over hulp voor gepeste of pester.

Adviezen voor ouders?

- Neem het probleem van uw kind serieus en blijf in gesprek met uw kind.
- Door positieve stimulering kan het zelfrespect vergroot worden of terug komen.
- Pesten op school kunt u het beste met de leerkracht of persoon die u vertrouwd bespreken.
- Blijf in gesprek met de school zodat het voor iedereen een veilig plek is om naar toe te gaan.
- Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.

Wat wordt van de leerkracht verwacht?

- De leerkracht kent en herkent de signalen van pesten.
- De leerkracht kent de inhoud van dit protocol.
- De leerkracht onderneemt actie bij het zien van signalen.

- Gaat na bij pester, gepeste of meelopers of het vermoeden klopt.
 - Vraagt of collega's dit ook merken.
- De leerkracht weet hoe hij een gesprek voert met de gepeste, pester of meelopers.
- De leerkracht noteert in het volgsysteem wat er gebeurd is en wat er besproken is.

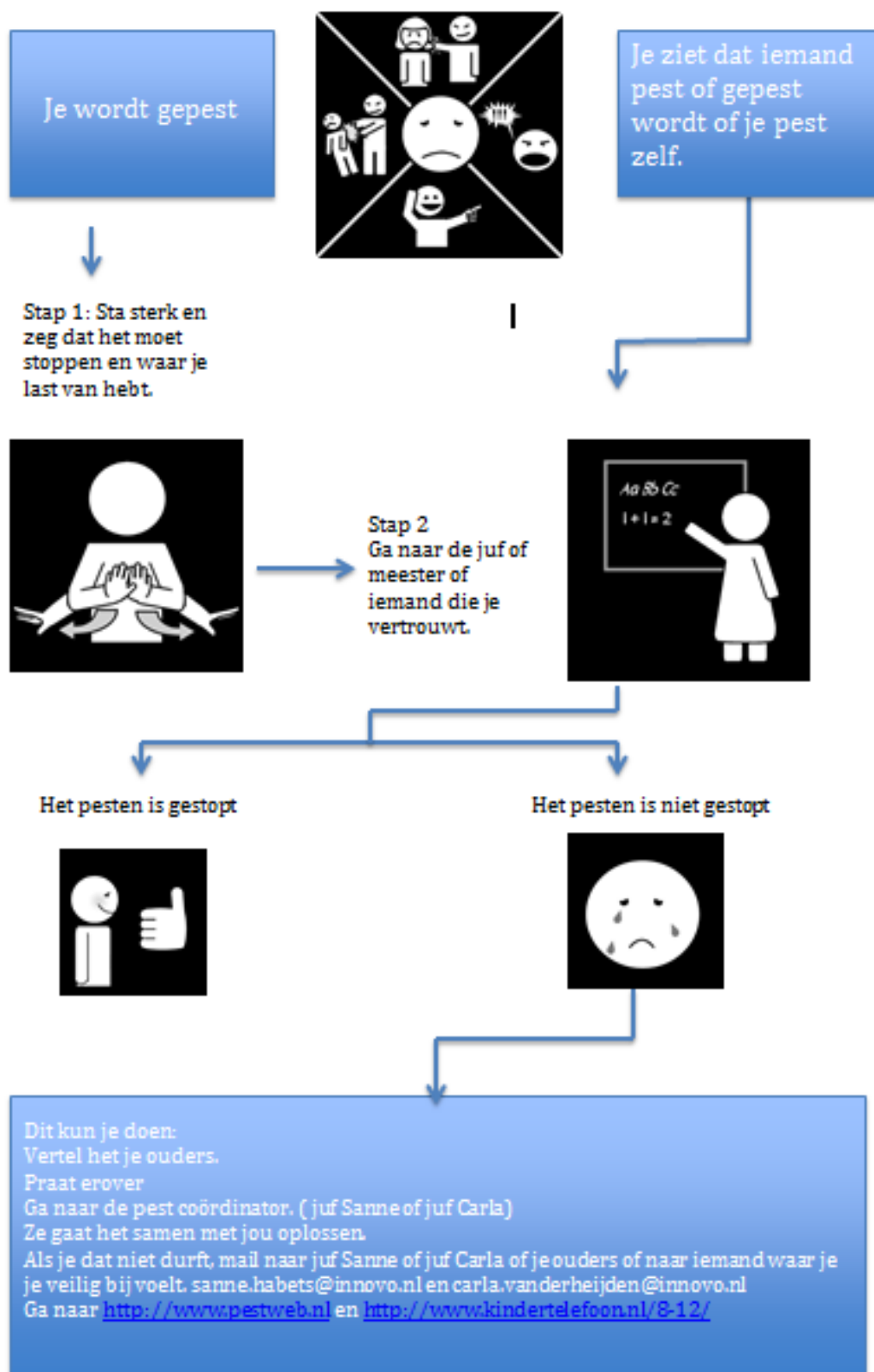
Wat wordt van de pester(s), gepesten en de zwijgers verwacht?

- De leerlingen welke een rol aannemen zoals hierboven beschreven kennen het stappenplan zoals dit op school op meerdere plekken ophangt.
- Weten bij wie ze terecht kunnen.
- Weten wat de gevolgen kunnen zijn van pesten door de lessen die gegeven worden.

Waar kun je je melden?

Zie bijlage 1: Stappenplan pesten

Bijlage 1 : Stappenplan pesten

Bijlage 2: Stappenplan fysiek en verbaal geweld

Groep 4-8

Stappen:	Actie:	Datum:
Stap 1	- 3 keer overschrijven strafregel (ondertekenen door ouders)	
<u>Korte situatieschets:</u>		
Stap 2	- 6 keer overschrijven strafregel (ondertekenen door ouders) - Gesprek met ouders en leerkracht	
<u>Korte situatieschets:</u>		
Stap 3	- 9 keer overschrijven strafregel (ondertekenen door ouders) - Gesprek met ouders en leerkracht - Waarschuwen voor officiële waarschuwing bij volgende vergrijp	
<u>Korte situatieschets:</u>		
Stap 4	- 12 keer overschrijven strafregel (ondertekenen door ouders) - Gesprek met ouders, leerkracht en adjunct directeur - Officiële waarschuwing	
<u>Korte situatieschets:</u>		
Stap 5	- 12 keer overschrijven strafregel (ondertekenen door ouders) - Gesprek met ouders, leerkracht en adjunct directeur - Time-out, 1 dag	
<u>Korte situatieschets:</u>		
Stap 6	- 12 keer overschrijven strafregel (ondertekenen door ouders) - -Gesprek met ouders, leerkracht en adjunct directeur - Time-out, 3 dagen	
<u>Korte situatieschets:</u>		

Groep 1-3

Stappen:	Actie:	Datum:
Stap 1	- Naspelen situatie - Leerkracht maakt verslag ervan (ondertekenen door ouders) - Volgende pauze 10 minuten op de bank	
<u>Korte situatieschets:</u>		
Stap 2	- Naspelen situatie - Leerkracht maakt verslag ervan (ondertekenen door ouders) - Gesprek met ouders en leerkracht - Volgende pauze 20 minuten op de bank	
<u>Korte situatieschets:</u>		
Stap 3	- Naspelen situatie - Leerkracht maakt verslag ervan (ondertekenen door ouders) - Gesprek met ouders en leerkracht - Waarschuwen voor officiële waarschuwing bij volgende vergrijp - Volgende pauze 30 minuten op de bank	
<u>Korte situatieschets:</u>		
Stap 4	- Naspelen situatie - Leerkracht maakt verslag ervan (ondertekenen door ouders) - Gesprek met ouders, leerkracht en adjunct directeur - Officiële waarschuwing - Volgende dag beide pauzes op de bank	
<u>Korte situatieschets:</u>		
Stap 5	- Naspelen situatie - Leerkracht maakt verslag ervan (ondertekenen door ouders) - Gesprek met ouders, leerkracht en adjunct directeur - Time-out, 1 dag	
<u>Korte situatieschets:</u>		
Stap 6	- Naspelen situatie - Leerkracht maakt verslag ervan (ondertekenen door ouders) - -Gesprek met ouders, leerkracht en adjunct directeur - Time-out, 3 dagen	
<u>Korte situatieschets:</u>		